

Laboratorijas demonstrācijas iekārtu izmantošana demonstrējumos. Tūrs Selga

Materiāls izstrādāts ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam "Cilvēkresursi un nodarbinātība" prioritātes 1.2. "Izglītība un prasmes" pasākuma 1.2.1."Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība" aktivitātes 1.2.1.2. "Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana" apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. "Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu kompetences paaugstināšana" Latvijas Universitātes realizētā projekta "Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārizglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana" (Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003, LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

IT izmantošana demonstrējumos

- WEB kamera
- Dokumentu kamera
- Sensori
- Multimēdiju projektors
- Datora resursi

IT izmantošana demonstrējumos

- Situācijas demonstrēšana pētāmās problēmas un hipotēzes formulēšanai
- Darba gaitas demonstrēšana
- Rezultātu iegūšana skatoties demonstrējumu
- Eksperimenta demonstrējums *VAI* datora resursu izmantošana

IT izmantošanas priekšrocības

- Uzskatāmība
- Iespēja izmantot gan demonstrējumā, gan laboratorijas darbā
- Datu ieguves ātrums
- Iespējamība demonstrēt procesu
- Iespēja ieinteresēt un parādīt situāciju no kuras izriet pētāmā problēma un hipotēze
- Iespēja iegūt skaitliskus datus

IT izmantošanas trūkumi

- Nodarbības ilgums
- Skolēnu skaits
- Skolēnu vecums
- Skolēnu prasmes
- Datoru pieejamība
- Cena

Digitālais fotoaparāts un tā izmantošana

Web kamera

Svarīgākie raksturlielumi:

- attēla izšķirtspēja
- digitālais palielinājums
- minimālais fokusa attālums
- statīvs

Dokumentu kamera

Svarīgākie raksturlielumi:

- attēla izšķirtspēja
- digitālais palielinājums
- minimālais fokusa attālums

Drošība

- Ieslēgšana
- Izslēgšana

Multimēdiju projektors

Svarīgākie raksturlielumi:

- Lampas jauda
- Lampas darba ilgums
- Ienākošo signālu veidi

Multimēdiju projektora novietojums Projekcijas uz tāfeles un ekrāna Attēla izšķirtspēja

Drošība

- Ieslēgšana
- Dzesēšana
- Izslēgšana

Digitālais fotoaparāts

Svarīgākie raksturlielumi:

- attēla izšķirtspēja,
- digitālais palielinājums,
- minimālais fokusa attālums,
- iespēja objektīvu pievienot pie mikroskopa vai teleskopa
- iespēja pievienot pie datora (digitālais un analogais signāls)
- papildus atmiņa
- enerģijas avots baterijas, akumulatori, pievienošana pie elektriskā tīkla

Kameras pievienošana un noņemšana

Kameras regulēšana

Digitālās fotokameras palielinājums

Tievā zarna. Mikroskopa optiskais palielinājums 40 reizes

Optimālu parametru izvēle un problēmas

Plazmolīze sīpola epidermas šūnā. Mikroskopa optiskais palielinājums 200 reizes.

Palielinājums un dziļuma asums Aberācijas

Mikroskopa fotogrāfiju kalibrēšana

Objektīva mikrometrs. Iedaļas vērtība 10 mikrometri (µm)

Palielinājums Attēla izšķirtspēja Mēroga skala

Lapas epiderma. Iedaļas vērtība 80 mikrometri (µ m)

Sensori

- Sensori un datu uzkrājēji
- Sensoru ražotāji
- Sensoru cenas
- Sensoru izvēle laboratorijas darbiem un demonstrējumiem
- Instrukcijas un darba drošība, piemēri:

(pH metrs, CO₂, sensors, temperatūras sensors, EKG)

Sensoru un datorprogrammu veidi

Informācija par sensoriem tīmekļa resursos.

EasySense Q5 Logger

The **EasySense Q5** comes equipped with five useful built-in sensors (light, temperature, sound, humidity and pressure). The values for each sensor are all displayed on the 4-line LCD screen and changing data values can be easily recorded with a couple of button presses.

Heart Rate and Waveform Monitor

Technical Specifications:

- 1. Beats per minute
- 2. Waveform

1. – statīvā iestiprināts spiediena sensors; 2. – krāns; 3. – šļirce; 4. datu savācējs; 5. – spiediena sensora un datu savācēja savienošanas kontakts; 6. datu savācēja kontakts pievienošanai pie strāvas; 7. – datora usb kontakts datu savācēja pievienošanai; 8. – datu savācēja kontakts usb vada pievienošanai, 9. – datorprogrammas Logger Pro monitorā redzamā funkcionālo pogu rinda;10. – spiediena sensora iegūto datu demonstrēšana reālā laikā; 11. – spiediena sensora reģistrējamo datu tabula; 12. – spiediena sensora reģistrējamo datu grafiks.

Darba gaita

- 1. Pieslēdz sensoru datu pārnešanas kabelim
- 2. Uzliek manšeti
- 3. Pieslēdz sensoru manšetei
- 4. Aktivē datorprogrammu "Logger Pro"
- 5. Uzpumpē manšeti līdz monitorā redzams maksimālais spiediens
- 6. Aktivē taustiņu "Systolic mm Hg"

Darba gaita

- 1. Pieslēdz sensoru datu pārnešanas kabelim
- 2. Sensora slēdzi pārslēdz mērīšanas diapazonā no 0-600 lux
- 3. Aktivē datorprogrammu "Logger Pro"

Darba gaita

- 1. Pieslēdz sensoru datu pārnešanas kabelim
- 2. Aktivē datorprogrammu "Logger Pro"
- 3. Sagaida kamēr stabilizējas sensora rādījumi.
- 4. CO_2 koncentrācija parasti ir apmēram 400 ppm un O_2 koncentrācija - 21%.
- 5. Sensoriem parasti visaugstākā nomērāmā CO₂ koncentrācija ir 4000 ppm.
- 6. Pievieno sensoru pudelei un noslēdz.
- 7. Šķidruma līmenis nedrīkst sasniegt sensoru.

Jāielej komplektā esošajā pudelē vai stikla kolbā rauga suspensija. (2 g sausā rauga un 2 g cukura izšķīdināti 50 ml ūdens). CO_2 sensors sagatavots pieslēgšanai pie datora.

1. - CO, sensors; 2. - datu savācējs; 3. sensora vads pieslēgts pie datu savācēja; 4. - usb vads pieslēgts pie datu savācēja; 5. - usb kontakts pievienošanai pie datora; 6. - datu savācēja elektrības vads; 7. – pudele ar rauga suspensiju; 8. - – spiediena sensora iegūto datu demonstrēšana reālā laikā; 9. – datorprogrammas Logger Pro monitorā redzamā funkcionālo pogu rinda; 10. spiediena sensora reģistrējamo datu grafiks; 11. - spiediena sensora reģistrējamo datu tabula

